

Telegraful Român

Organ național-bisericesc

Abonamentul:

Pe un an **40** coroane. — Pe șase luni **20** coroane. — Pe trei luni **10** coroane.
Ziarul apare Marți, Joi și Sâmbăta

Correspondențe

să se adreseze Redacției «Telegrafului Român», Strada
Măcelarilor Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză. —
Articole nepublicate nu se împozintă.

Prețul inserțiunilor, după invocată = Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației ziarului «Telegraful Ro-
man», Sibiu, Strada Măcelarilor Nr. 45.

Insemnări**Împrumutul Ardealului**

Mincuna turanică nu conținește și jucă limbile de pară. Îi arde inima diavolească să vadă cel puțin în căpita când își da nebescul duh, făcând flacără prin olaturile care le-a obținut un mileniu, sunând, libită, săngele românesc și îngrișându-se în scaune de tihănu din sudearea noastră. Zodarnică-i arsură și neputințiosă i vină de vampir! Doral cel mare și sărat, hărțit de sărămcă împăratești, purtat și hrăniti ca negrăță evlavie de sufletii a nenumărate generări să împlină, lăudând strălușia făptură: România unită și nedespărțită.

Da, am dat veacuri de arândul sănge și avere pentru minciuna să ne împărtășească privirile, să ne încureze mintile și să ne tulbere cele moi curale simțiri cu veninul ei de moarte. Toată truda, toată vlaşa, tot sângele nostru cearge ca niște răuri de lapte și bunătăți din povestă, spre stăpânirea grozilor ungurești, care în schimb ne trimiteau călai pățăci cu banul nostru, ca să ne suprume săjetește și trapește. Delicii viațădă și până la cel din urmă rob al pământului nu lucra pentru el, pentru frății lui, pentru neam și biserică, ci pentru dușmanul hainei, ca în schimb să primească dreptatea ungu- garească și temniță ungurești. Așezările noastre pașnice nă leau năpadit lipitorii flămănde și nu-nă rămas nimic negrihanit; scodelle păgarile de duh pogân, biseccii umiliile, pământul legat în lanțuri împăratești și sultele murdarite de valurile spuscate ale culturii iudeo-mongole.

Vremile acestea de amore suferințe au disparut ca un vis urât. Astăzi avem casa noastră curată, pământul nostru liber, fară mândru și statul nostru puternic diriguit și îndrumat pe calea cea cuminte de cei aleși ai neamului. Ardealul, frumosul și mândrul Ardeal e sub stăpânire românească și măne vor fi și celelalte părți ale pământului strămoșesc. De azi înainte nu se mai strecoară în lumbarie străine și dușmane nici un grăunte din rodul pământului românesc, și nici un golongan nu va mai pădui săparul tăranului nostru, trudit pentru ca să așteară pat moaște călător dela Pesta.

Și vom munci cu puteri insuflate și vom jertfi totul pentru a sprinji în plină măsură clădirea temelilor de granit ale României mari. Vitejii neamului așculțând glasul de fermeață chemare, vîn plini de insuflețire să dea ființă armatei ardeleani, chemată să ne apere cinstea și viața

avutul și hotarele; vîn îndemnații de sfântă dragoste de neam, de fară și de evlavioasă admirătoare față de craiul românesc. Așzadănuind românești pentru luminarea minții și împodobirea inimii cu virtuțile creștiniei răsar în toate târgurile și satele noastre, asemenea spitalic pentru luminairea trupelor, vître pentru ocrotirea orfanilor, administrație și dreptate românească, direcțorii mari și mici cari toate vor să chitezăuască și asigure înflorirea vieții naționale pe permanență strămoșec.

Suntem consuți de marile și multele trebuințe ce le are statul nou al nostru ca clădirea temelilor trainice pentru ca să și poată împlini rostul său în cununa celor

alte fări, în cununa neamurilor. Înțelegem pe deplin frâmântările celor aleși ai noștri și așteptăm clipită cu clipită să apeleze cu înimă deschisă la sprințul tuturor fililor, la avutul, la rodul muncii noastre. Toți vom grăbi să oducem bunul nostru jerfă cu mireasă plăcută pe altarul României mari. Destul am muncit și jertfi pentru dușmanii, vrem acum să nă se dea prilej să jerfim din plin pentru noi și casă noastră pînă de formec.

Fiii Ardealului așteaptă clipita să-și îmbie avutul pentru a sprinji și accelera clădirea României mari, cer să se facă împrumutul Ardealului!

Un dorobanț.

Voluntarii Ardealului și Bucovinei

De Maria Regina României

Într-o zi de vară am văzut în Capitala refugiuului și a sfintelor noastre nădejdi de voluntari Ardealului și Bucovinei, toti bărbați voinici și cu fetele serioase cari veniau să întărescă rândurile rărite ale mult incercatei noastre ostii.

După o eană de neînchipuite nenocințe, speranța începusă să picure înecet, chiar în inimiile cele mai zdrobite, Cămpurile înverziseră de semănăturile primăverii și cerul luminat părăse că trimite făgăduința unor zile mai puțin întunecate.

Armata noastră cunoștește toate lipsurile și toate suferințele, însă înțelut, cu multă trădu, cu multă răbdare și multă muncă, în primăvara am avut erașii și mândri oaste. Armata aceasta a primăverii din 1917 era o adevarată minune răsărită din pământ.

Indurăse atâtă calamități și înfrântaseră atâtă desamăgire, că apropoe nu mai îndrăzeam să ne bucurăm.

Munca fusese anevoieasă, mijloacele puține, transporturile și comunicările grele, încă fie-care sfârșare făcută părăsa că e ridicare unei greutăți imense, și astă de multe greutăți erau de ridicat! Și timpul în care trebuia să ne înalțăm capetele și să zâmbim erașii cerului senin era astă de descură.

Astunci au venit voluntari Ardealului și Bucovinei, ostași viteji ajunși prizonieri în Rusia, liberați ca să vină în slujba Patriei-mame, căreia inimile lor totdeauna aparținuseră.

O zi de emoție zguduitoare, o licărire de lumină în mijlocul norurilor încă foarte întunecoși.

Soarele își revîrsa căldura în valuri de aur pe câmpia intinsă unde erau înșirați noii nostri-ostăi. Ei aveau ochii hotărâți ca ai oamenilor cari văzuseră moartele de aproape și nu se înfricoșaseră de ea, obrajii bronzați de soare și de vînt, și mersul sigur și mândru.

Regele li-a vorbit, și răspunsul glasurilor lor a fost hotărârea de a merge să descorească pământul împălat al Ardealului și Bucovinei sfintelor moriminte ale glorioșilor Voivodi și Moldovei.

Ei, când au ridicat mâinile ca să jure credință tronului și steagului României, mi s'a părut că cheamă binecuvântarea celor mulți pentru pământul pe care se simțea fericiți.

Cu aceeași credință nezguduită în sfîrșință cauzei noastre drepte au trecut soldații noștri munții cu un an mai înainte. Picioarele lor au atins pământul făgăduinței, ochii lor au văzut munții și câmpile, acale, căile și căminurile frăților lor. Multă din ei au căzut cu brațele întinse spre Alba-Iulia, cetatea împlinirii visului lor. Înimiile lor tinere au fost sfărămate și cu sângeli lor au străpînat pământul scump, pe care n'au putut să-l înțină.

Copleșii de numărul dușmanilor au fost nevoiți să se întoarcă, dar au lăsat morții cu fața la cer ca să vorbească de dreptul lor de a libera pe cei de un sângere și de un neam cu dânsii. Aceasta a fost la început, în zilele speranței următe de o tragică desamăgire, de retragere și neîndulădă, de suferințe fară nume și de desnădejde. Pentru curajul și bărbătia noastră

stră dușmanul ne-a pedepsit cu o răsbură de care numai el era în stare, a răs de idealul nostru, a batjocorit vizinii noastre, a omil și a ruinat (ara noastră, și a aruncat lanțuri grele asupra acelor cari au visat să desobreșească pe alții.

Și, ca o minune, mii de Ardeleani și Bucovineni, izgoniți din căminurile și din ogoarele lor ca și ai noștri, au venit să-și înfrângăasca susținul și dorul pentru pământul iubit. În negură amărăciunilor noastre ei au adus cea dintâi rază de speranță. De aceea au fost primiți cu lacrimi, cu lacrimi de bucurie în ochi, și de aceea am aruncat flori la picioarele lor. Erau ostași purtători ai ale căror făclă a liberează ca și noi; erau pentru noi mai mult de că o încurajare și mai mult de că o speranță; erau simbolul telului nostru, erau mărturia vie că visul nostru poate să fie realizată.

Când am aurit pașii lor apăsați pe străzile care cunoșceră atâtea suferințe, am înțeles că au venit să ramână nedespuști de noi, până în ziua cea mare a împlinirii credinței noastre.

Conferența de pace

— Bănatul este al nostru! —

Dela Paris se vestește:

In prezența delegaților Marilor Puteri și a delegaților sărbi, din I. Brățianu, președintele consiliului, a susținut drepturile noastre asupra Bănatului pe următoarele considerații:

1. Pe baza tratatului de alianță dela 4 August 1916;

2. Pe bază că majoritatea poporului este de răsă, de cultură și de tendințe românești;

3. Pe bază că Bănatul formează un tot indivizibil, geografic și etnic. Toate trei comitatele: Caraș-Severin, Timiș și Torontal, depind economicice unul de altul, încât separarea ar însema ruina lor.

Di Brățianu a insistat asupra importanței politice a bunelor raporturi ce trebuie să existe între noi și sărbi, și că Dunărea care trebuie să facă frontieră, să garanteze, ca și în timpul celor zece secole trecute, relațiile amicale între ambele popoare.

FOISOARA

Frații români!

— Cătră poporul românesc —

II

Suferințele indurate de neamul nostru le-a cumpănat bine adunarea cea mare a românilor dela Alba-Iulia. Și ca o gură și cu o înimă au hotărât, că de jura ungurească nu vrem să ne mai înțemnem. Ne alipim la frații noștri din jura românească. Vrem să dăm mâna cu frații noștri din Basarabia, cari au robit sub musculari. Vrem să dăm mâna cu frații noștri din Bucovina, cari au susținut mai mult de o sută de ani sub stăpânirea nemțească. Le intindem mâna și le zicem:

*Ea și s frate, tu-mi ești frate,
In noi doî un suflet bate.*

Și toți, cari am fost până acum răsăriți ne alipim de sănătatea noastră dulci, ne alipim de *Tara românească*. Vrem să formăm

Delegații sărbi s-au pus pe tărâmul argumentului cunoscut al necesității apărării Belgradului, că Austria a promis sărbători autonomia Bănatului după revoluția ungură dela 1848.

Di Brățianu a răspuns, că România, după cum este prevăzut și în tratatul de alianță, este gata să dea toate garanții de siguranță pentru capitala Sârbiei și în favoarea minorității sărbești din Bănat, dacă sărbătoră garanții românilor din Timoc.

Se telegrafează din București:

După cum se depășează din partea reprezentanților României dela conferența de pace, sărbători recunoscându-*independența* pretendenților românești asupra Bănatului și prin aceasta s-a lăsat ultima piedecă din calea invoielilor între sărbi și români.

Medicii români călăru Suverani

Congresul medicilor români, finit la Sibiu în 28 Ianuarie n. a. c., a trimis Mijloacă Ferdinand și reginei Maria următoarele telegramme, de omagiu:

1. *Medicii români din Ardeal, Bănat și părțile ungurene, intrunite la Sibiu în congres, aduc omagii sincere primului rego al tuturor românilor. Neamul românesc va fi recunoscător regelui Ferdinand, în temelelor unității naționale, și Augustei familii dominoitoare.*

2. *Medicii români din Ardeal, Bănat și părțile ungurene, intrunite la Sibiu în congres, reamintindu-și limba și legile aduse pentru neam de iubita lor regină Maria, îl aduc sincere omagii și O asigură de iubirea curată a tuturor românilor. Trăiescă regina Maria și Augusta Elī famili!*

La aceste telegrame prezidentul Congresului a primit următoarele răspunsuri:

a) *Regele vă miscați de sentimentele ce-l exprimăți, mă însărcinăza să transmit congresului ce-i prezidați naționale Sale mulțumările. Mareșalul curții regale: Henry Catargi.*

b) *Adânc indigoasă de frumosase D-Voastre cuvinte și mulțumările călduroase cum și întregul congres și fac pentru toți urări ferbinți de bine și prosperitate. Încredințați că intruirea D-Voastre va da cele mai bune roade. Maria.*

o țară mare a tuturor românilor, o țară mândră și frumosă cu 14 milioane de români.

În țara noastră românească nu vom mai trăi din mila altora. Noi vom fi stăpâni și gazeze. Toate legile și toate judecările vor ieși pe omul nostru românească, ca să le înțeleagă tot omul. Săteamu și omul sărac va avea tot atâta omenie și ascultare, înaintea legii și ca și domnii. Direcțorii din toate cancelariele vor fi cei mai mulți români, funcție de plugară dela sate, cari și-au căstigat învățătură. Prinții voștri vor fi domini și judecători asupra voastră, nu străinii de altă legă. Lar domnii români, ori cum ar fi, vor fi totuși cu mai multă înțimă făci de popor, penetrându-*sângelul* apă nea sa.

Sor vaduce legii noastre pentru folosul munitorilor și ai plugărilor. Săracul va avea tot atâta drept de vot, ca cel bogat. Poporul își va alege astăzi satul, pe notar, pe *șoagăbiră* și pe deputați din casă țără, după bunul său plac. Glasul poporului va fi scăldat pretutindeni până sus la regele, care și-a bine, că poporul și talpa țărăi sale.

Pământ va fi destul pentru toți, fraților.

O datorie a tuturor

Stăpânirea teritoriilor desorbite înseamnă a administra și apăra interesele și avutul statului, a cetățenilor. Aceasta e înță numisi în cauză acela cu putință dări și cetățenii acestor ținuturi, pe largă păstrarea bunei ordine și a linioșii interne, vor săru și vreme și să răsărită cu toate energiile și puterile la soluțificarea finanțelor, care au fost destul de zdrențuite de dușmanii stăpâni de ei.

Cu toții știm, că în timpul răsboiului, dar mai ales în ultimii doi ani de nesiguranță, cea mai mare parte a cetătenilor nu și-au plătit nici măcar pe jumătate dări și impozitele, iar stăpânirea groflorii maghiari din Budapesta nu numai că nu a avut energie morală și-să-și ascuțeze pretensiunile, dar a lucrat intenționat să demoralizeze publicul pe fel și se fă și pri fel și se fă de mijloace. Îndeosebi guvernul maghiar maghiar ca să-și căsige slugi și să astupe gura celor nemulțumiți a tipări și tipărește zilnic milioane de bancnote de hărți în alte țări fără nici o valoare, ca astfel să tulbere buna ordine și la vecini, îndemnând și învățând cetățenii la nelimpirea datorierilor față de stăpânire.

Consiliul dirigent român e nestrămat în holărăcea sa de a pune o băza solidă, trainică Statului nostru nou. Înțihăjă și stăru cu totădienul să împreună cu obisnuii cetățenii la împlinirea regulilor a îndatorilor ce le revin, cerând deocamdată prin o circulară adresată direcțiunilor financiare ce se încasa toate restanțele de impozite, care sunt de cea mai mare lipșă pentru susținerea ordinii și a mecanismului de stat.

Datoria noastră de către credințioșii și supuși statului visat de strămoși și să ne achiziționăm din Indemnul cunoștințe dări și toate impozitele fără să mai apărăm și Indemnul ori mulieri estierești. N-am încrucișat de libertatea românească, care ne-a dărui-o bunul Dumnezeu, dacă nu ne-am cunoște datorierile și nu le-am împlini cu scrupătate. Preoții noștri și învățătorii, precum și toți intelectualii își vor face un act de trezură consilință din datoria de a lumina credințioșii asupra acestei necesități interne.

— Să ne plătim dări!

Noii cetățeni ai României

— Sasii la București —

În *Neamul Românesc*, citim următorul articol semnat de Dr. N. Iorga:

Delegația noilor cetățeni sași ai României depinde (nu vi se pare terminul mai potrivit decât acela), cum umflat și pretențios, din care răsună căruia cucerire și anexare, de România Mare? A fost primață de Regele și de Printul Moștenitor.

Di Schallerus și tovarășii săi au prezentat Suveranul, pe care și l-au voit, actul de Mădălis al unității, pentru Iotadea, cu o Românie

Tara românească va fi mare, pe avere și pe pământurile ei nu se vor mai impări străini. Fiecare sărac va căpăta atâtă pământ, ca să poată trăi cu familia sa cinsit. Pământurile și aranžile vor fi ieșine. Porțile și birourile nu vor fi așa de mari, pentru că țara românească nu e înglodată în datorii. Se știe, că grăul din România și ca aurul de frumos. În anii buni și rodiți țara căștagă site de milioane numai din grâu și din cucusură. Locuri de pășune, la muște și la păsări, find destule, vîțele românești se prăscă și se cresc usor și ieftin. În trebuști pe jidovi: casele sunt de trenuri de grâu cucusură, ovăz, linte, fasole, ori și vite cu coarne au adus din România în cursul acestui răsboi! În trebuști cu ce prețuri le-au cumpărat, și că milioane au căstigat? Poate niciun nu s-a pomenit aşa o înfinitate, ca în țara românească, pe care Dumnezeu a binecuvântat-o cu toate cele de lipsă. Însoarele ei de petroli sănt cele mai bogate din lume. Bilele de aur, de sare și de cărbuni din Ardeal deacum nu vor mai fi în mâna străinilor. Bogățile, care le-a revărsat mâna lui Dumnezeu în pământul cel scump al Ardealului no-

care intră în toate drepturile, vechi și imprescripibile, ale neamului românesc. și el an adus doar înge pe care le cunoaștem și pe care le scoatem pe deplin Indrepărtățile, căci nu poporul care a suferit mai mult de prin greoaia limbii și a culturii să se atinge spre-odată, căc de puțin, de dreptul oricărui de a se folosi de limbă și să ducă o dezvoltă în ea o cultură. Că atât mai puțin poate fi vorba de să ceva față de fragmentul pus de soță în mijlocul maselor românești, al unei nașturi, care, orice greseli ar fi făcut conducătorii ei, a fost și este printre cele dințăi ale omenirii.

Si, când aceste două sute de milioane de oameni sănăti și de opți veacuri acasă la ei și când starea înfloritoare a jălii datoroase agă de multe munci, economiei și inteligenței lor solide și strălucitoare, și mai puternice ni se impună datoria de a respecta în ei, să cum săn și cum înțeleg să rămână, nu numai un puternic element de ordine și civilizație în prezent, dar și unul de frumoasă tradiție istorică în trecut și unul de sigură garanție de înaintare culturală în viitor.

Regulele îi să răspunsă lămpede și hotărât, Omul loial și căru și săzgăriu și că și când starea înfloritoare a jălii datoroase agă de multe munci, economiei și inteligenței lor solide și strălucitoare, și mai puternice ni se impună datoria de a respecta în ei, să cum săn și cum înțeleg să rămână, nu numai un puternic element de ordine și civilizație în prezent, dar și unul de frumoasă tradiție istorică în trecut și unul de sigură garanție de înaintare culturală în viitor.

Regulele îi să răspunsă lămpede și hotărât,

Omul loial și căru și săzgăriu și că și când starea înfloritoare a jălii datoroase agă de multe munci, economiei și inteligenței lor solide și strălucitoare, și mai puternice ni se impună datoria de a respecta în ei, să cum săn și cum înțeleg să rămână, nu numai un puternic element de ordine și civilizație în prezent, dar și unul de frumoasă tradiție istorică în trecut și unul de sigură garanție de înaintare culturală în viitor.

Regulele îi să răspunsă lămpede și hotărât, Omul loial și căru și săzgăriu și că și când starea înfloritoare a jălii datoroase agă de multe munci, economiei și inteligenței lor solide și strălucitoare, și mai puternice ni se impună datoria de a respecta în ei, să cum săn și cum înțeleg să rămână, nu numai un puternic element de ordine și civilizație în prezent, dar și unul de frumoasă tradiție istorică în trecut și unul de sigură garanție de înaintare culturală în viitor.

Regulele îi să răspunsă lămpede și hotărât, Omul loial și căru și săzgăriu și că și când starea înfloritoare a jălii datoroase agă de multe munci, economiei și inteligenței lor solide și strălucitoare, și mai puternice ni se impună datoria de a respecta în ei, să cum săn și cum înțeleg să rămână, nu numai un puternic element de ordine și civilizație în prezent, dar și unul de frumoasă tradiție istorică în trecut și unul de sigură garanție de înaintare culturală în viitor.

Regulele îi să răspunsă lămpede și hotărât,

Omul loial și căru și săzgăriu și că și când starea înfloritoare a jălii datoroase agă de multe munci, economiei și inteligenței lor solide și strălucitoare, și mai puternice ni se impună datoria de a respecta în ei, să cum săn și cum înțeleg să rămână, nu numai un puternic element de ordine și civilizație în prezent, dar și unul de frumoasă tradiție istorică în trecut și unul de sigură garanție de înaintare culturală în viitor.

Regulele îi să răspunsă lămpede și hotărât,

Omul loial și căru și săzgăriu și că și când starea înfloritoare a jălii datoroase agă de multe munci, economiei și inteligenței lor solide și strălucitoare, și mai puternice ni se impună datoria de a respecta în ei, să cum săn și cum înțeleg să rămână, nu numai un puternic element de ordine și civilizație în prezent, dar și unul de frumoasă tradiție istorică în trecut și unul de sigură garanție de înaintare culturală în viitor.

Regulele îi să răspunsă lămpede și hotărât,

Omul loial și căru și săzgăriu și că și când starea înfloritoare a jălii datoroase agă de multe munci, economiei și inteligenței lor solide și strălucitoare, și mai puternice ni se impună datoria de a respecta în ei, să cum săn și cum înțeleg să rămână, nu numai un puternic element de ordine și civilizație în prezent, dar și unul de frumoasă tradiție istorică în trecut și unul de sigură garanție de înaintare culturală în viitor.

Regulele îi să răspunsă lămpede și hotărât,

Omul loial și căru și săzgăriu și că și când starea înfloritoare a jălii datoroase agă de multe munci, economiei și inteligenței lor solide și strălucitoare, și mai puternice ni se impună datoria de a respecta în ei, să cum săn și cum înțeleg să rămână, nu numai un puternic element de ordine și civilizație în prezent, dar și unul de frumoasă tradiție istorică în trecut și unul de sigură garanție de înaintare culturală în viitor.

Regulele îi să răspunsă lămpede și hotărât,

Omul loial și căru și săzgăriu și că și când starea înfloritoare a jălii datoroase agă de multe munci, economiei și inteligenței lor solide și strălucitoare, și mai puternice ni se impună datoria de a respecta în ei, să cum săn și cum înțeleg să rămână, nu numai un puternic element de ordine și civilizație în prezent, dar și unul de frumoasă tradiție istorică în trecut și unul de sigură garanție de înaintare culturală în viitor.

Regulele îi să răspunsă lămpede și hotărât,

Omul loial și căru și săzgăriu și că și când starea înfloritoare a jălii datoroase agă de multe munci, economiei și inteligenței lor solide și strălucitoare, și mai puternice ni se impună datoria de a respecta în ei, să cum săn și cum înțeleg să rămână, nu numai un puternic element de ordine și civilizație în prezent, dar și unul de frumoasă tradiție istorică în trecut și unul de sigură garanție de înaintare culturală în viitor.

Regulele îi să răspunsă lămpede și hotărât,

Omul loial și căru și săzgăriu și că și când starea înfloritoare a jălii datoroase agă de multe munci, economiei și inteligenței lor solide și strălucitoare, și mai puternice ni se impună datoria de a respecta în ei, să cum săn și cum înțeleg să rămână, nu numai un puternic element de ordine și civilizație în prezent, dar și unul de frumoasă tradiție istorică în trecut și unul de sigură garanție de înaintare culturală în viitor.

Regulele îi să răspunsă lămpede și hotărât,

Omul loial și căru și săzgăriu și că și când starea înfloritoare a jălii datoroase agă de multe munci, economiei și inteligenței lor solide și strălucitoare, și mai puternice ni se impună datoria de a respecta în ei, să cum săn și cum înțeleg să rămână, nu numai un puternic element de ordine și civilizație în prezent, dar și unul de frumoasă tradiție istorică în trecut și unul de sigură garanție de înaintare culturală în viitor.

Regulele îi să răspunsă lămpede și hotărât,

Omul loial și căru și săzgăriu și că și când starea înfloritoare a jălii datoroase agă de multe munci, economiei și inteligenței lor solide și strălucitoare, și mai puternice ni se impună datoria de a respecta în ei, să cum săn și cum înțeleg să rămână, nu numai un puternic element de ordine și civilizație în prezent, dar și unul de frumoasă tradiție istorică în trecut și unul de sigură garanție de înaintare culturală în viitor.

una dintre cele mai înțelepte drame din viața școalelor românești ardelenie.

Dar dacă soarele mulți dorit al libertății a răsărit, urmele trebilor se văd și astăzi în păsăgovali și ascăzători.

Sănăm cu un copil, care la ivirea primelor zile de soare primăvaraște se ridică buiuinăci, și nu vine să creadă în relinviere primăverii, după o vară lungă și geroso.

Un congres al tuturor învățătorilor ardeleni e o necesitate. Un congres la care să participe învățătorii români să fie desobisire de confesione, un congres în care să se desbată toate chestiile, care ating viața și activitatea școalei din Ardeal.

Să ieșim din orbecială, în care am debutat astăzi vreme. Să punem școala românească pe baza solidă, cu un program de munca, nu spre rușine, ci spre glorie culturii creștine.

Tin să amintesc la acest loc, ca îniori ce așteptă înflorirea: Înființarea unei *pedagogii superioare*, și cursuri de vară în orașele mai însemnate din Ardeal precum și publicarea unei reviste *pedagogice*.

Mai amintesc apoi chestiunile privitoare la: directorat, la instituirea de *cantori*, la felul de înaintare în post a învățătorilor și la *salarierea lor*.

Acum să ne astempe de munca, să punem temelia pe care să se clădească România nouă, care numai prin școala va fi tare și puternică.

Glasul învățătorilor nu poate să fie glasul celul ce strigă în pustiu...

Pompiliu Popa
Invinător

Adresa Senatului Universității din București.

Di Dr. Iuliu Maniu, președintele Consiliului diregenț, a primit următoarea adresă din partea Senatului Universității din București:

Domnule Președintel!

În bucurie și insuflețirea generală cu care neamul românesc întreg salută fericită Independența a unității naționale, Universitatea din București aduce prinosul său de dragoste și cinstire scumpilor fratii din România de peste munți, care prin votul unanim al Adunării naționale de Alba-Iulia au desăvârșit unirea jăilor surori din cuprinsul Patriei Românești, ce moștenire nu au lăsat legionarii lui Traian Impăratul, reunită acum de-apurarea noastră înălțării de neîndepărțită.

Prin urmare îndeplinindu-să sub coperțile triumfător al M. S. Regelui nostru Ferdinand I, s'au înființat aspirațiunile seculare ale naționi, idealul sfânt, pentru care Eroul național Mihai Viteazul s'a jertfit pe câmpia Turdei, Ideal în a căruia credință și nidejdje au crescut și murit generațiunile următoare, până în ziua binecuvântării care, după cinci încercări și mari jertfe, ne-au adus îmbăndă și mantuire. Ea încoronăza, ca punct culminant, în desvoltarea noastră istorică, de până acum, o lungă perioadă de luptă pentru existența națională și pentru apărarea

prin urmare îndeplinindu-să sub coperțile triumfător al M. S. Regelui nostru Ferdinand I, s'au înființat aspirațiunile seculare ale naționi, idealul sfânt, pentru care Eroul național Mihai Viteazul s'a jertfit pe câmpia Turdei, Ideal în a căruia credință și nidejdje au crescut și murit generațiunile următoare, până în ziua binecuvântării care, după cinci încercări și mari jertfe, ne-au adus îmbăndă și mantuire. Ea încoronăza, ca punct culminant, în desvoltarea noastră istorică, de până acum, o lungă perioadă de luptă pentru existența națională și pentru apărarea

slobod și mai stăpân pe al său, decât în casa și în țara altuia. Lumina, școală, muncă harnică și răsuflare, iată ce vă așteaptă în țara românească!

Să nu dați aşadar nici un crezământ scorbutorilor, cu care vreau să vă însăpătâne și să vă amângăsească nicio omăni rău căpătă și fără suflare. De boierii români să nu avea nici o teamă, pentru că ce a fost a trecut. Nu șiun dacă în țara românească se va fi gătit cu domeniile groflor și a baronilor. Știm însă, că în țara românească stau clochilor a căzut pentru totdeauna. Chiar acum s'a hotărât la lege, că 6 monili boierilor și să se împărtească la stănenii lipsiți. Boierii toți și-au dat învoirea, chiar ei au adus legea cea nouă în statul țării. Între bațăi și acum: când vor veni groflii și viildici papasitașilor să-și împărtească moșile la români?

Nici în trecut n'au fost toți boierii români oameni răi și asupriitori. Au fost între ei foarte mulți oameni cu dreptate și cu trăsuri de înimă cărăpopi.

În trecut n'au fost toți boierii români oameni răi și asupriitori. Au fost între ei foarte mulți oameni cu dreptate și cu trăsuri de înimă cărăpopi.

În trecut n'au fost toți boierii români oameni răi și asupriitori. Au fost între ei foarte mulți oameni cu dreptate și cu trăsuri de înimă cărăpopi.

În trecut n'au fost toți boierii români oameni răi și asupriitori. Au fost între ei foarte mulți oameni cu dreptate și cu trăsuri de înimă cărăpopi.

În trecut n'au fost toți boierii români oameni răi și asupriitori. Au fost între ei foarte mulți oameni cu dreptate și cu trăsuri de înimă cărăpopi.

În trecut n'au fost toți boierii români oameni răi și asupriitori. Au fost între ei foarte mulți oameni cu dreptate și cu trăsuri de înimă cărăpopi.

moștenirii străbune, și deschide o eră nouă în viața poporului românesc.

In acest trecut de luptă și suferință, astăzi incunădate de bătrâna, România de peste munți a dat parțea sa însemnată la desvoltarea și conservarea naționalității românești, la întemeierea statului român și la înflorirea culturii naționale.

Peste mulți, unde erau mărlile centre ale colonizării și civilizația românești în Dacia cucerită pentru latinitate, în Ardealul întâi de valul Carpaților măreș, a fost legătul poporului românesc, adăpostul și apărarea lui, cea mai puternică în timpul năvășilor barbarie. Acolo s'au încheiat dinții formațiuni politice românești ce apar mai întâi în istorie, vechile voevodale ale românilor din Tisa și Carpați, care păstrând sub Regatul unguresc elementele de organizare națională, au dat naștere statului român în cele două Principate surori, deschelcate de peste munți. De acolo n-au venit cele dinții cărării urpărite în limba străbună, care a urmat să fie limba literară a românilor de pretutindeni; acolo ideea înfloroare a latinității și unității naționale a găsit apostoli cei mai insuflători, idee care, înălțând sufletele și insuflând cugetele, a adus renaștere națională, ce a creat România de astăzi.

Pentru aceste cuvine, cu atât mai mult urechia României de peste munți ca regulă română, unire de veciuri așteptă și mult dorită, a salutat cu ea mai vîsăcură și insuflătoră, ca cea mai însemnată biruință a neamului românesc. Fie ca ea să aducă și noastră remestare și înălțare națională, o nouă epocă de înflorire a Statului român, și a culturii românești deschizând următori străluș și glorioși României unite.

Trăiesc Regele tuturor românilor!

Trăiesc și înflorirea Patria. unită, România una și nedepărțită!

Senatul și Delegația Universității din București:

I. Athanasiu, rector, O. Tîțeica, Dr. Obregă,

D. Emanuel, Dr. Drag. Demetrescu, decan al facultății de teologie. P. P. Negulescu, I. Bogdan,

Petre Misir, Dr. Onciu, Dr. D. Jonescu, Dr.

Proca, I. Mihăilescu.

— Tratatul privitor la întregirea României —

Acordul politic încheiat la 4/17 August 1916 între Integrale și România are următorul cuprins:

1. Rumania, Franța, Anglia și Italia garantază integritatea teritorială a Regatului României, în toată înflorirea granițelor de acum.

2. România se obligă să declare răsăol și să atace Austro-Ungaria în condițiile hotărâre primă invadă militară. România se obligă de asemenea să înceată dela declararea răsăboiului orice legături economice și ore schimbi comerciale cu toți dușmanii aliajilor.

3. Rusia, Franța, Anglia și Italia recunosc

cei mai harnici și mai luminăti miniștri și cei mai cinstiți cărăpoitori de țară. Toți aceștia au adus legi bune pentru săteni. Adevarătorii jădători ai poporului au fost și acolo tot străini, greci, jidovii și armeni. Aceștia au luat moșile boieresci în arăndă și le-au lucrat cu țărani pentru o plată de nimic, ca ei să-și poată scoate arăndă înzecită.

Si apoi să nu gândiți, frajilor, că boierii din România vor veni acum la noi, vor cumăra aici moșii și vă vor pune să le lucrări. Nici unul nu-și va lăsa casa și avea lui, ca să vină la noi. Dupăcum nici noi cei deaci, alipind-ne la țara românească, nu ne lăsăm casa și masa noastră. Nimenea nu va si vîlă să treacă mînă și să între slugă la boieri. Tot omul românește unde a fost și unde-i place. Numai țara românească își va lărgi hotările până acolo la noi, și în loc să avem cărmuire ungurească în Budapesta, vom avea stăpânerie noastră românească la București.

României dreptul de a alipi teritoriile monarhiei austro-ungare numite și hotărnicite în articolul 4.

4. Marginile teritoriilor despărțe care e vorba în articolul de sus, sănătatea după cum urmează:

Liniile de hotăr va începe dela *Prut*, de la un punct al granitiei de acum dintre Rusia și România aproape de Nouașul și va urca râul până la granita Galilei, la întâlnirea Prutului cu Cernemușul. De aici va urma granita dintre Galilea și Ungaria până la punctul Steag, cota 1052. Mai departe, va urma linia de despartire dintre apele Tisei și Vizionii, ca să ajungă la *Tisa*, la satul Trebuza, mai sus de locul unde se unește cu Tisa. Dels acestui punct va coborâ malul Tisei până la 4 chilometri mai jos de locul unde se întâlnește cu *Soneagul*, lăsând satul Vasarea. Va continua apoi sud-sud-est până la un punct de 6 chilometri la est de orașul Dobrițin. De la punctul acesta va atinge *Crisul* la 3 chilometri mai jos de locul de întâlnire a celor două râuri (*Crisul* abî și *Crisul* iute), se va urmări cu Tisa la întâmplarea satului Algyó, în nord de Seghedin, trecând la apus de satele Kroszna și Békéscsabă, la 3 chilometri, de care va face o mică indurătură. Dels Aleg linia va coborâ malul Tisei până la vărsarea sa la *Dandrie* și în sfârșit va urma malul Dunării, până la granita de acum a României.

5. România se obligă să nu ridice întărituri în fața Belgradului pe o lindtere, care se va hotărî mai târziu, și să nu jină în această lindtere decât trupe trebuințăse serviciului de poliție. Guvernul regal român se obligă să despușcă pe săbiul Banatului, care vor voi să-și parăsesc proprietatea și să se duca din Banat în termen de 2 ani după încheierea pactului.

6. Rusia, Franța, Anglia și Italia deoarepe, și România de altă parte, se obligă să nu înceapă pacea separată sau pace generală, decât în urme și totodată toate.

7. Rusia, Franța, Anglia și Italia se obligă deasemenea ca în tratatul de pace teritorile monarhiei austro-ungare, numite în art. 4, să fie alăturate României.

8. România se va bucura de aceleași drepturi, ca și altii să în tot ce privește planurile, confișturile de pace, ca și discuțiile lucrărilor, care vor supune hotărârii conferenției de pace.

9. Puterile contractante se obligă să jină în secret invocația de față, până la încheierea unei păci generale.

Făcut în cinci exemplare, la București, în 4/17 August 1916.

Ministrul Rusiei: S. Pohlevski-Koziel; Ministru Franței: Saint Aulaire; Ministru Angliei: G. Barclay; Ministru Italiei: Fasolotti; Președintele Consiliului de ministri al României: Ioan I. C. Brătianu.

Predică

De Nicolae Ivan

Scăsă-mă-vă și ma voi duce la fată meu și voi zice lui: Tată, găeșești-mă la cernătinăta Tată! Ev. Lucea cap. 15 v. 18.

Iubăți creștinii!

Slânta Evangelie, ne spune că un om a avut doi feciori; unul blând, cuvincios, muncitor, onest și modest, ascultătorul părinti, temător de D-zeu, înzestrat cu toate darurile, cu cari poate D-zeu împodobi pe un om.

Suflet drept și cucernic, milostiv și iertător, simbolul cinstei personificate, care nu supără, nu vatămăre pe nimene, nu răvneste la bunul altuia, jine cu sfîntenie la legi și la rănduile și întocmirea cele bune. O bunătate de om, care prin calitățile lui diatinse, să apropie de perfecție, de înșușii creatorul D-zeu.

Celălalt fecior, fire îndrăscătoare, su met, iubitor de petreceri ușoare, cheltuitor și risipitor, lipsit de simțul realității, nemulțumit cu bunătățile ce avea la casă părintilor, un tiran pe capul tatălui său, care nu s'a sfătit să încândească silă *«Dă-mi partea din avuție»* om stricat în înțelesul

strict ai cuvântului plin de viață, fără scrupul de oameni, fără frică de D-zeu, dezcadut moralicește, până la cel din urmă grad, la care poate decadenă un om.

Despre acești doi feciori, despre aceste două liri contraste vor vorbi aizi, cîntând să scot la ilevală, cum să-și pută și se poate, ca doi frați, cari au supt același piept, au trăit în aceeași atmosferă și să deosebească așa mult unul de altul.

Este o enigmă, numumai cazul din Evangelia de azi, dar multele cazuri, care le întâlnim în viața de toate zilele, cînd afiam frați, cari să deosebesc unul de altul ca cerul de pămînt. Afiam surori, cari nu să asamănă, dâm de oameni din una și aceeași familie, din același neam de oameni buni și de oameni răi, oameni de folos și oameni de puțin folos, oameni cu calități răi și oameni cu scăderi mari.

Și dacă nu să asamănă om cu om, pom cu pom, trebuie să fie o cauză, la care să oprește mintea omului cugetejător și o cerețea cu tot dinindus.

Știm cu toții, că tot ce vinează, tot ce crește, vietate ori plantă, se desvoală, sub anumite influențe, bunăoara soarele, lumina, căldura, frigul. Altele prosperează și să desvoală numai în un anumit soi de pămînt, și iarăși atele numai conditioñat, dacă li să dă o hrana anumită.

Cercetând structura și construcția cea mai complicată și perfectă a omului, și la el să aplică legile nestrănumite ale naturii. Omul se naște numai om, dar devine om, după tipul și asemănarea lui D-zeu, numai prin educație, prin cultură, prin atmosferă în care trăește, prin societatea unde se învățe, prin căderea dela sănii mamei iubitoare și prin hrana susținătoare, de care să împărtășește. Toate aceste au o influență hotărătoare asupra caracterului lui, asupra vieții lui susținute. Omul învăță până la moarte. Și vai de cel nu îne pas cu fimpul. Creșterea aceasta, de regulă, nu se lasă la voia întămplării și nici nu poate fi la fel. Medicul, să face fiecare caz de boala diagnostica, și apoi prescrie medicina. La o fină fragadă îi dă o doză ușoară, celul care take injecții duple.

Pentru o fire blajină nu e nevoie de înstruiri aspre. E de ajuns o privire serioasă și cel vizat se resemează. O fire sumează și pornește trebuia tractată cu rigore și cu multă seriozitate.

Firea aceasta, taină aceasta a sufletului o descorepe mama încă din leagan, ea și primul și cel mai de frunte factor educativ, urmând mai târziu tată și treând apoi problema educației în sarcina școalăi, a societății și a bisericii. Toți acești factori concurg la desvoltarea omului și la fericearea lui; misiunea lor e mobilitarea sufletului, inimii.

Biserica ca instituție divină numai împlind o misiune educativă își postează stișnic rolul pe pămînt.

Dacă familia, școala, biserică se abată dela chemarea aceasta sublimă și dacă depășește calea cea devenită din problema educației atunci numai întămplarea și voia întămplării determină norocul ori nenorocul copiilor. Numai așa ne putem explica, că fiu cari au supt același piept, lăsăți la voia întămplării, cresc și să desvoală după impulsul firilor și să deosebească unul de altul, pentru că pe ei nu i-a format educația sistematică, ci firea lor și aplicările lor bune ori rele, pe cari nimene nu le-a orânduit, nimenea nu le-a sistematizat, nu le-a dat nici o direcție și nu le-a organizat.

Înreb eu, de ce succede unu grădinar istești să scoată din surcelă pădure, pomales cu fructe prețioase? Pentru că el șă pună toată silința și incușința în slujba acestei probleme, a uitat la timă, a îndreptățit, a delăturat ca a fost stricat și a făcut tot ce trebuie ca să-și ajungă scopul. De ce nu am face și noi aceeași lucrare, de ce nu ar alții și premeni biserica sufletele, de ce n-ar perfecționa ea educația poporului și de ce nu ar completa aceea ce năputut face familia și școala? Biserica are multe mijloace de prefacă și perfecționare suflete, ea poate mantuvi, poate da, prin ajutoratoare, stîndeni căte un erou al condeilului, un caracter și stălp al neamului, căte un învățător al vremii, căte o individualitate marcantă, căte o personalitate cu apliudență, ca să umplă un gol în lume, să se simtă, cănd nu va mai fi ca lipșește, pen-trucă desigur și neamul nostru are talente ca putine altele, numai căt nu e permis să neglijăm talentele și să sprinjim neamuri de calibru prost.

Și dacă nu ar putea rezolvi pe deținut regal aceasta problemă mare și grea, dar cel puțin fiu cuvințios să să dee, că să nu stăm înapoi altor neamuri.

Ajuciunea bisericii, fie căt de șteț organizată, nu e de ajuns ca să crească osmenii intregi, curați, drepi, cumiști și harnici.

Ajutorul familiei și al casei părințesti e indispensabil, căci în familie se pun temeli pentru calitățile mari.

Durere cei mai mulți părinți de acestea nu seamă. Unii otrăvesc sufletul copiilor proprii, certându-se în față lor, alii vorbesc rău despre deaproapele, alii bcurățându-se de paguba deaproapelui, alii întristându-se de binele lui, alii cheltuind munca lor pe lucruri netrebuie.

Atare otrăva, nu o scoate ușor din sufletul stricat, nici profesorul, nici amvonul, nici cel mai incusit preot.

Pentru că cum va deveni cinea milostiv, căd săracul iese alungat și nemiluit de la casa părinților? Cum va respecta factorii bunul deaproapeului, dacă vede, că la casa părinților nu le string bănuiri pe nemuncite? Cum i va fi miș de orbii, de orfani, de cei ce sufer în temnițe și spitale, dacă n'a avut ocazia să vadă pe părinți indeletinicindu-se cu problema carității crestine.

De sine înțeles, acest gest de nobilățu nu-l aşteptă de căi săraci, dela ceice luptă cu mizerie, ci dela aceia pe care i-a favorizat mai mult împrejurările și noretocul decât mintea lor puțină ca să îngămădească în jurul lor comori, pe care apoi durere mulți le folosesc exclusiv pentru trebuințele lor și pentru îmbușările lor.

In firul acestor idei, nu pot să nu fac dureroasa constatare, că chiar o sămă de intelectuali de ai noștri din pătură mai sus pușă, prin creșterea greșită a filor lor, contribuie cu un contigent considerabil la numărul fililor rătăci.

Din astfel de rătăci ieș renegații, cari se lapădă de legea și limba părinților, astfel de rătăci sunt dusmanii instituțiilor noastre bisericești și culturale, neavând ei nici o dragoste pentru aceste așezăminte.

Asfel de fiți rătăci se dau penru bani în slujba străinilor, devin neucvințioși, brutalii, sumeti și nu mai au nici un respect de sfîntenia bisericii, de căsuța părinților și de tradițiile familiare.

Aceștia sunt paraziți neamului, rușineau veacului, aceștia sapă la temelia bi-

sericei, aceștia nimicesc munca înaintașilor, întunecă trecutul părintilor și ai moșilor, cari au fost oameni de omenei, dar nu au sănătatea de a crește solidii filiori și nepoților. Astfel de existențe sunt pierdute, iar reinnoirea este imposibilă, pentru că nu având și baza morală. Această pentru că să se înalte și ridice se aliază cu satana și nu cunoște marginile când e vorba de a-și satisface ambiția și desăvârșinile lor orabe.

Sunt unii, chiar și dacă mai decad prin influență externe pe povarărișul păcatului, revin la gânduri mai bune, se îndreaptă, le pare rău, și privesc cu dispreț la stadiul de decadență temporală.

In astfel de suflare rezidă putere, voință, calitate superioră și scânteie de zești. Conștiința, adarme oamenii pe un timp, și erau se trezește, spulberă păcatul, alungă inclinațiile rele și ajută virtuții, ca să își briuoare. Revenim acum la viața lui Iuliu Rațiu din Evanghelia de azi și întreb? Arată-mi om, care să fie viu și să nu greșească după zisa Sfintei Scripturi?

Cătușă-l în colibă, în palat, bogat ori sărac, cătușă-l în clasa oamenilor cizilăzi și ori în pătură de jos, și rar vei afla om mai ales în tinerețea lui, care să nu fie stăpânit de vreo pasiune. Popoarele civilizate duc cel mai mare număr de deosecări, facători de rele, uciugări, pungești și deraudanți.

Pentru ce? Pentru civilizația nu și cultură, sub care multă și diplome se ascund de multeori, oamenii slabii, cari se abăta de calea legii și dela calea cinstei, oamenii săptanăi de cele mai negre și urăte păcate și patimi.

Calea păcatului și mai ademenitoare, nu cere jertfe, nu cere abnegație și lăpădere de sine în favorul obștei și de regulă pe calea aceasta apucă, oamenii fără voință, oamenii slabii de inger, oamenii cu caracter îndeologic – și fără creștere sojida. Într-acești nenorociți și desașun tovarășii păcaști – și – și nenorociti pentru întregă viață, dacă nu se știe scutura la timp din ghearele lui. Pe unul îl face lenea, pe altul cărtas, pe altul mincinos, pe altul betiv – și i strică sufletul.

Din altul face un cheltuitor și risipitor nesocotit – și drept urmare îl pună pe cetea rușinei pe frunte, pentru că totuși ce se cercă unde n'au sănătate, totuși cei ce îngălă, fură, store bani pe nedrept și vând slujbe ca să satisfacă poftelor lor nebune, – poartă pe cetea rușinei pe frunte, aceștia sunt cei și-au face din dreptate nedreptate, din lege farădelege, aceștia ocrotesc pe păcaști, persecută pe cei drepiți, căci așa îl cere tovarășul, care a pus săptanăpe pe sufletul lor.

Si numărul acestor nenorociți crește și sporește cu civilizația, pentru că: unde s'a sporit slăină, – s'a impunărat cred național o creștere rațională, numai o acțiune bine chibzuită cu plan a familiei, a scoalei și a bisericicii, poate măntuie societatea de astfel de fătăci și primjedoiș. Din sfânta scriptură știm, că prorocul David, altcum om cu frumoase cunoștințe, în tinerețea lui a căzut în cele mai grele păcate. – Toate încercările de a-l întoarce pe calea bineului au dat gres, nici porunci împăratului nu au avut efect de îndrepărtățire nu au avut efect de îndrepărtățire. Într-o zi – ca prin o minune, a revenit la alte gânduri, și ca prin farmec a spus memorabilele cuvinte: „Inimii curatăți zidește intru mine Dusele și duh dreptinoiște intru cele dințințuile ale mele.”

Din momentul acela, pe care i.l a in-

spirat Duce – s'a măntuit, psalmii lui îl ceteau și aici, ca mijloc de întărire sufletească. Viața lui trecută i s'a părut ca un vis urât, de care fugi ca să scapi teatr.

Un alt exemplu din vîacul al 4-lea în creștinismului ni-l dă viața sfântului Augustin. Acesta avea o mamă, un fel de Cornelia mama Grădinișorilor. Si-a iubit fiul peste măsură, i-a dat o creștere îngrădită și privea el ca la lumina ochilor ei. Ajuns în 19 ani, – s'a imprezentat cu conducătorii manechilor al căror principiu era să guste din toate plăcerile pământene fără nici o rezervă și scrupul. Lacrimile mamei iubitoare, noptile acestei mame petrecute în rugăciuni și plâns, l-au măntuit după ani de rătăcire.

Si revenit, s'a scuturat din cătușele păcatului, – spre bucuria nespusă a mamei lui și spre bucuria bisericii, al cărei episcop celebru devenință, și ale căruia scrieri și azi sunt cele mai frumoase pagini din literatura biserică pe teren teologic și filosofic. Cam la fel a urmat și reinnoirea creșterea fiului rătăcit din evanghelia de azi.

Ajuns gol, fiămând, fără avere, lipsit de prieteni, hrănindu-se cu rădăcini, s'a îngrădit însuși de ticăloșină în care a ajuns. Si cuprinde de jale a exclamat „Întoarcă-mă-vou la tatăl meu, rugă-l-vou să mă facă ca pe unu din argătii săi”. În acest moment fingerul Domnului se sălașuisse în sufletul lui, mintea i s'a luminat, – s'a intors de pe calea păcatului și a inviat.

Părintele care i-a primit este însuși Dzeu, cel milostiv, cel indurător și cel ierătator, care se bucură, cum se bucură păstorul, când a aflat oasă cea perdută, pentru care lăsase cele 99.

Si în onoarea celui rehabilitat, s'a facut cină mare și ovăz bogat, căci acest fiu, pierdut a fost și s'a alătat. Înăuntrul un frumos „îndemn pentru cei greșeți pe care îi invităm să recunoască păcatul, și să se apropie cu încredere de seculul marturisirei – să se curețe, îndrepte și întrearscă cu Duhul și cu adevărul”.

Biserica cu frumoasele ei învățături, luptă și stăruie cu vreme și fără vreme, ca credincioșii ei să revină la treziv, combatând păcatul, cere suflete și inimi calde, neprilehnite și nemolispite de egoism – căci numai prin atari calități se îndrepărtă și regenerază neamul și se pot întemeia instituții de umanitate și de caritate creștinăcum sunt azilele pentru orbi și neputincioși, orfelinate, a căror lipsă și simțim numai ales atunci, când valea planșerii s'a întins aripele de-alung și de-a latul țării, răspândind jale și durere, lacrimi și lipsă.

Ea preotii și diaconi cari lucră în această direcție să se bucur de îndoială cinstie – stăruind cu cuvântul și fapta la împlinirea chemării lor apostolice spre mărirea lui Dumnezeu. *Amin.*

Primii sătmări din multe părți ale Ardealului, că asentarea și înrolarea voinicilor chemați la arme pentru a restabili ordină ameneințată de oameni păcaști, se face cu mare și îndrepărtățită însuflețire. Toți românii simțesc, că este vorba de cinstea și vitorul Ardealului. Astfel, porunca de chemare va fi încoronată de izbândă desăvârșită.

Vin vitejii

Din toate finiturile locuite de români nevin veghi îmbucurătoare cu privire la succesa deplin al mobilizării: Feclorii, voinici noștri fieri, au primit glasul de chemare cu însuflețiri nerămurite. Vîlă Ardealului răsună de chiolete bucuriei neînfrârite și munți răzăubube de glasul buciumelor. Nici cînd n-aș fiat vre-o chemare la arme atâtă înțeleș și atâtă răsunet în sufletele românești ca cea din zilele noastre, a înteleptul nostru ministru Maniu.

In cînd se lucră febril pentru primirea vitejilor noștri fraj și fi. In Sibiu harnicul și îscusitul comandant de regiment locot-colonel Radegajș ajută de agilă căpitan Sava a organizat complet corpul ofițerilor de regiment și eri Marii toti ofițerii din garnizoană, români și sași în mijlocul unei calde însuflețiri au jurat credința Majestății Sale, vîzavoului nostru Regelui Ferdinand I. Locot-colonelul Radegajș a adressat în urmă o înțelijătări cuvântare, în care a arătat marea și sfântă datorie pe care o are noua armată Ardelenă la consolidarea României mari.

Stirile zilei

Numealul cel mai apropiat al ziarului nostru apare, în urma sfintei sărbători Intimpărenților Domnului, Luni la ora obișnuită.

Serbarea Unirii, Zina de 24 Ianuarie (6 Februarie) s'a serbat în București, Iași și în alte orașe, din întreaga Românie de astăzi, cu o deosebită însuflețire.

In Teatrul național din București s'a organizat un strălucit festival la ora 10 a.m., pe care l-a suportat cu înțelegătura Prezenței M. S. Regina Maria și Atâtela Lor Regale principesele Elisabeta și Maria, toate în costumele lor. Di N. Dumitrescu, președintul societății Tinerimea, a vorbit despre Unire, aducând prinos de recunoaștere suveranului Marii, reginei rănișor și suveranului Ferdinand, regelui țăraniilor. După ariile execute de orchestra ministrului, au vorbit pe rând delegații Basarabiei, Bucovinei, Ardealului și Macdoniei, arătând dorința reînăștrăută d' face parte din patria-mamă. Adâncă a impresionat cuvântarea dnei Baluzea dela Bragov. Reprezentanții țărilor surorii erau însoțiti pe scenă de fete și flăcăi în costumele lor, în numele căreia vorbeau. Melodii, execuțate din voce, sau din partea orchestrelor, au fost înfimătate cu lungi aplauze, ca și versurile din *Furtuna*, compusă și zisă de Zaharia Bârsan, Danjurii naționale și poemul *Invierea Doctelui de Leonescu* un închis festival.

Ia ora 3 d. a. s'a serbat în Unirea prim'un festival dat de ministerul instrucțiunilor publice. După corul școlelor secundare au înținut vorbi; ministru I. G. Dacea, serbirătorul nu numai unica cea mică (de la 1859), ci și unica cea mare (de la 1918) a neamului românesc, „de la Nistru până la Tisa”, apoi de M. Popovici zicând că cel mai bun propagator al ideii unirii au fost locuitori asuprașorii noștri, căci ne-am amintit existență. Corul și o scenă alegorică, jucată de artiști teatrului național, au terminat serbarea. Seară s'a jucat în Teatrul național: *Invierea lui Stefan cel Mare*, drăma istorică în 5 acte, de N. Iorga.

In lăzi d'asemenea s'a serbat unirea cu serviciul divin în catedrală; de unde un imponzant cortegiu s'a îndrepătat spre Piata Unirii. Aici s'a rostit cuvântul orăzionale și s'a jucat hora unirii. După ameașă s'a înținut un mare festival în teatrul național.

Dinținut ospreji în Sibiu, Zilele acestea a susțin la Sibiu de general Medic Vîlă, împreună cu dl. loc. colonel Medic Reverchon din armata franceză, pentru sărbătoare. Acesta a venit cu mulți măsuri de organizare a serviciului sanitar al românilor. De la Vîlă este distinsul medic militar, care a organizat serviciul sanitar militar în timpul răsboiului, de Reverchon este celebrul medic francez, care a venit în timpul răsboiului în lăză la noi, cu misiunea franceză condusă de general Berthelot.

(37) 1—3

Concurs

Pentru ocuparea alor (4) patru posturi de învățători, resp. învățătoare, la școala de stat din Ghelariu, cercul Hunedoara se publică concurs cu termen de 15 zile de la prima publicare.

Salarile se vor plăti de către stat.

Se observă că directorul are locuință corespunzătoare în natură, precum și o grădină bună de legumi și pomi.

Ghelariu, 1 Februarie st. n. 1919.

Consiliul național:

Ghe. Hențiu
președinte

Iosif Florescu
notar.

La Librăria arhiepiscopală din Sibiu se află spre vânzare:

Cântece

pentru voce și piano de **Eminil Măntuia**.

1.

1. Olital, poezie de O. Ooga.
2. Singur, poezie de O. Ooga.
3. Doina, poezie de O. Coșbuc.
4. Reverie (Când amintirile 'n trecut), poezie de Eminescu.

Prețul 3 lei = 6 coroane.

Expedată recomandat, porto postal 40 fil.

Intreprindere română

Prima societate română de import și export

**S. Ittu & Comp.
Sibiu, str. Cisnădiei 1-5**

Se ocupă exclusiv cu import și export internațional al materiilor brute, semi-fabricate și fabricate.

Legături comerciale internaționale. Corespondență în limbile română, italiană, franceză, germană și maghiară.

Rugându-vă pentru binevoitor sprijin semnăm

cu deosebită stîmă

S. Ittu & Comp.**Publicație**

Divizia II vânători are nevoie de:

5000 mantale,
5000 tunice, 8—10
5000 pantaloni și
5000 capete.

In caz că nu se vor primi oferte pentru hainele gata, divizia are nevoie de 24,000 metri postav gris închis (verde)

Condițiunile și modelele tip se pot vedea în toate zilele la biroul intendenței, școala de cadetă.

Şeful serviciului intendenței.

Sibiu, 29 Dec. 1918.

Intendant Major

Niculescu.

Se primește

O persoană de muncă, având cunoștința celor trei limbi din patrie și știind scrierii mașina Vost. A se adresa în cancelariei avocatului **Dr. Mátýás Lazar**, Sibiu, strada Cisnădiei nr. 28.

(39) 1—3

Lemne de foc

Se găsesc de vânzare, cu prețuri reduse, lemne de fag, tăiate și netăiate, căt timp une provizie, la:

Ferenczi Illes,
Sibiu, Strada Bisericii 16.

Noutate!**Noutate!**

Plachetele în relief ale Maiestăților Lor Regele **Ferdinand** și Regina **Maria**, admirabil executate după modeluri artistice.

Piecare bun român ar trebui să poarte semnele acestora.

Plachetele amintite, oxidate, sulfatate cu agăț și aurite, se află de vânzare cu prețul de 3—5 cor. lu reprezentantul prim al **Agenției Bicskey** A. în Sibiu, Strada Cisnădiei 35. 1—10

Revenătorilor primește rabatul cunvent.

A apărut

la editura comisiunii administrative a tipografiei arhiepiscopane

Psaltirea bogată

tipărită în zilele Predecesătorului împărat și regă **Francisc Iosif I**, sub îngrijirea și binecuvântarea Inst. Preașașantului Domn **Ioan Mețianu**, arhiepiscop al bisericii ortodoxe române din Transilvania și mitropolit al românilor de religie greco-catolică din Ucraina și Transilvania, cavaler al ordinului Francisc Iosif clasa I și al coroanei de clasă II. Proprietar al crucii pentru mire, membru în casa magistratelor etc. etc.

Se năș în deposit spre vânzare la **Librăria arhiepiscopală** și se vinde legată frumos în piele roșie, fără copii și ornamente aurii, la mijloc cu sfânta cruce, cu 20 cor. scumpindu-se pielea, legată în plană negră și la mijloc imprimată o cruce, cu 15 cor. Revenătorilor se dă rabat 10%. Tipar frumos cu litere latine, de calitatea primă, și hârtie fină și trainică.

Încercați!

În ziarul **Telegraful Român**, care apare de 3 ori pe săptămână, se publică cele mai ieftine

inserate și reclame

cu deplin succes. — Adresa: Administrația **Telegraful Român**, Sibiu, Strada Măcelarilor 45.

Cei ce fac comande pe temeiul acestor reclame și inserate, să amintească totodată și numele folii noastre.

La «Libraria arhidiecezana» din Sibiu
se află de vânzare

Brazde în ogorul lui Iirostos

de

Dr. Stefan Ciocorianu.

Prețul unui exemplar **6 Coroane**, plus
porto postal recomandat 1 Cor.

A apărut și se află de vânzare la
Libraria arhidicezana:

Despre caritatea creștinească.

Trei predici

de

Abatele Metodiu Zavoral.

Prețul: 30 fileri plus 10 fileri porto.
Se vînde pentru scopuri culturale-filantropice.

In editura «Librariei arhidicezane» din Sibiu
a apărut și se află de vânzare

Apostolul

care cuprinde

Faptele și epistolele Sfintilor Apostoli.

Tipărit în zilele Președintatului Imperatrl. și Rege Carol al IV-lea, cu binecuvântarea Înaltpreasfințitului Domn Vasile, Arhiepiscop al bisericii ortodoxe române din Transilvania și Mitropolit al Românilor de religiunea greco-orientală din Ungaria și Transilvania, consilier înimic de stat al Marelui Sfat ces. și reg.

Prețul unui exemplar:

Legătură simplă K 15—, plus porto postal K 3—
Legătură imitație de piele K 20—, plus porto
postal K 3—.

Revanzătorilor îl se dă 10% rabat.

La «Libraria Arhidicezana» în Sibiu
se află de vânzare:

Semînt din agrul lui Cristos

cuvântări bisericești pe toate Duminelele
și sărbătorile de peste an, precum și la
casuale bisericești, publice și private
de

Zacharia Bolu, fost asesor consil. etc.

Tomul I: Cuvântări la Duminelele de peste an.
Cuvântări la praznice și sărbătorile

Tomul II: de peste an, pieci și la casuale
bisericești.

Cuvântări bisericești la înmemorările,
parastase și alte festivități funebrale.
Tomul III: de feteuri biblice pentru cu-
vântări funebrale.

Cuvântări funebrale și memoriale.

Prețul: de fiecare tom **3 Coroane**
plus porto postal 3 Coroane.

Piese muzicale de Tib. Brediceanu

Dolne și cântece românești pe teme poporale.

(Canto și piano)

Caiet I (ediția a doua).

Foile verde, foli de nuc.
Cântă puinții cuciul.
Spune, mândru, adeverat,
Vă bădează, îngi ne-a veni.
Băde, depășirea.
Cine m'andă căină.
Băde, zâna, o fi pleat.
Băga, Domne lusa 'n nor.

Caiet II (ediția a doua).

Sili tu, bade, ce mi-ai spus.
Vino, bade, iar acasă.
Niciun ca mine, nu-l.
Floriște ca săracul precel.
Cântec hădăresc I.
Dupa ochi 'va murele.
Tragej voi bol.
Cine n'are dor pe vale.

Caiet III.

Păstră mută-jii cubul.
Leagănăte frunzeluză.
Tineretă, viață sacă.
Cântec hădăresc II.
Ce vîi, băde, băzor.
Tu te duci, bade, strace.
Foile verde, foase lată.
Pe unde umbă dorul.

Caiet IV.

Pe sub floră mă legănum.
Foile verde, pap de crin.
Sas în vîrful dealului.
Mândru, de dragostea noastră.

Cînd treci, băde, pe la noi.
Frunză verde, frunzeluză.
Auz, mândru, cuciujă chită.
S'a dus cuciul de p'acel.

Caiet V.

Nou! Mai Timipe, apă roșe.
De când, băde, în teză slus.
Floriciștă pe apă.
Cântec hădăresc III.

Băde, după dumneala.
Cuciule ca pește-surd.
Toată lumea dîntr-un neam.
Cite flori sănt pe pămînt.

Nou!

Jocuri românești pe teme populare.

(Piano solo)

Caiet I (ediția a doua).

De doi (Lugojana) I.
Măzărică.
Ardeleana (ca în Banat) I.
Pe picior I.
Ardeleana I.
Băda I.
Hora (ca în Banat) I.
Ardeleana (ca în Banat) II.

Caiet II (ediția a doua).

Ardeleana (ca în Banat) III.
Pe picior II.
Ardeleana II.
Lăptă.
Învărtiș I.
De doi II.
Ardeleana III.
Băda II.

Caiet III (ediția a doua).

Braș III.
Ardeleana (ca în Banat) IV.
Hăzesc.
Învărtiș II.
Pe picior III.
Ardeleana (Abredeneasa) IV.
Braș IV.
Ardeleana (ca în Banat) V.

Caiet IV.

Hora (ca în Banat) II.
Învărtiș III.
Băda V.
Pe picior IV.

Ardeleana V.
Braș (Danșu) VI.
Ardeleana (ca în Banat) VI.
Din Marămureș.

Nou!

Nou! Hora III (a fetelor).
Ardeleana VI.
De doi III.
Băda VII.

Caiet V.

Învărtiș IV.
Ardeleana (ca în Banat) VII.
Ardeleana VII.
Băda VIII.

Prețul unui caiet Gor. 10— fr.

La șezătoare,

Icoană din popor (I act cu un preludiu). Text de C. Sandu-Aldea și I. Borcia.

Cuprinsul:

Preludiul și cor.
Nr. 1. Doina își Sorin.
" 2. Mândruș cu ochi verzi.
" 3. Clante din bătrâni.

Nr. 4. Lui Moș Marin.

" 5. Melodriș.

" 6. Cuciul Benel.

" 7. De măst.

" 8. Scenă.

Nr. 9. Cântec hădăresc.

" 10. Solo de fluer.

" 11. Duet.

" 12. Învărtiș și cor.

Partitura pentru esanți și piano Gor. 16— fr.

Rândunica, vals (ediția a doua)
Vorela, vals (ediția a două)
Aurora, vals
Quadrille, pe motive românești
Preludiul Hora din «Serata etnografică» (ediția a doua)...
Hora (Do 2 minor — Cis moll) (ediția a doua)...
Hora (Re 2 major — Des dur) —
Hora (La 2 major — As dur) —

Piesele epuizate au apărut în edițiuni noi. De vânzare la toate librăriile românești.

Depozit general: LIBRARIA ARHIDIECEZANĂ Sibiu.

La «Libraria Arhidicezana» în Sibiu, se află de vânzare

Dr. Petru Span

conferență cetății la congresul Invățăto-

rii gr.-or., român din Biharia:

de

Nicolae Regman.

Prețul: 30 fil. plus porto postal 8 III.

Casa dela Jerikon

omilii și evânturi bisericești

de

Dr. Ioan Broșu.

Prețul: Gor. 7 + porto recom. 50 fil.